

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole

Apel de selecție nr.3

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Scopul ghidului

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice PNDR 2014-2020 și Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Tovishat. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene. Ghidul solicitantului elaborat pentru fiecare măsură inclusă în SDL este un document care se aprobă de organele de conducere ale Grupului de Acțiune Locală (conform prevederilor statutare) și publicat pe site-ul GAL-ului.

Prevederile aferente ghidului solicitantului se aplică în mod corespunzător. Sunt prezentate regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile întocmirii proiectului și completării corecte a documentelor.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile din Ghidul Solicitantului și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul investițiilor finanțate prin PNDR.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale, astfel vă recomandăm ca până la data limită de depunere a Cererilor de Finanțare în cadrul prezentului apel de selecție a proiectelor, să consultați periodic pagina de internet <http://galtovishat.ro> pentru a urmări eventualele modificări.

Modificările Ghidului solicitantului nu vor aduce atingere sesiunii lansate de GAL aflate în curs de derulare, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației europene sau naționale care impun acest lucru. În această situație, GAL va informa potențialii solicitanți despre modificările survenite.

De asemenea, solicitanții pot obține informații/clarificări în mod gratuit, legate de completarea și pregătirea Cererii de Finanțare direct la sediul nostru, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet.

Cuprins

1	Capitolul 1- DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	4
1.1	Definiii	4
1.2	Abrevieri.....	11
2	Capitolul 2. PREVEDERI GENERALE.....	13
2.1	Contribuția măsurii din SDL la domeniile de intervenție	13
2.2	Obiective generale și specifice ale măsurii	13
2.3	Contribuția publică totală a măsurii	14
2.4	Tip de sprijin	14
2.5	Sume (aplicabile) și rata sprijinului	14
2.6	Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii.....	15
2.7	Aria de aplicabilitate a măsurii (teritoriul acoperit de GAL).....	19
3	Capitolul 3. DEPUNEREA PROIECTELOR.....	21
3.1	Locul unde vor fi depuse proiectele	21
3.2	Perioada de depunere a proiectelor	21
3.3	Alocarea pe sesiune	21
3.4	Punctajul minim	21
4	Capitolul 4. CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI.....	22
5	Capitolul 5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI 26	
6	Capitolul 6. CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE.....	28
6.1	Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	28
6.2	Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile.....	33
7	Capitolul 7. SELECȚIA PROIECTELOR.....	35
7.1	Criterii de selecție.....	35
7.2	Procedura de evaluare și selecție.....	44
7.2.1	Punctajul minim admis la finanțare	44

7.2.2	Evaluarea proiectelor depuse, inclusiv termenele stabilite	44
7.2.3	Modalitatea de prezentare a rezultatului evaluării	44
7.2.4	Componența și obligațiile comitetului de selecție și a comisiei de soluționare a contestațiilor.....	45
7.2.5	Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor, inclusiv perioada și locația de depunere a contestațiilor, comunicarea rezultatelor.....	46
7.2.6	Modalitatea de desfășurare a procesului de selecție a proiectelor	47
8	Capitolul 8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL.....	49
9	Capitolul 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE.....	52
9.1	Completarea Cererii de Finanțare	52
9.2	Depunerea dosarului Cererii de Finanțare.....	53
9.3	Verificarea dosarului Cererii de Finanțare de GAL Tovishat	54
9.4	Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare	58
10	Capitolul 10. CONTRACTAREA FONDURILOR	65
10.1	Semnarea contractelor de finanțare	65
10.2	Modificarea Contractului de finanțare.....	69
10.3	Incetarea contractului de finanțare	73
11	Capitolul 11. AVANSURILE	74
12	Capitolul 12. ACHIZIȚIILE	75
13	Capitolul 13. TERMENELE LIMITĂ ȘI CONDIȚIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ.....	77
14	Capitolul 14. MONITORIZAREA PROIECTULUI	79

1 Capitolul 1- DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

1.1 Definitii

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz: producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole; menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații

executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc).

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități/ servicii turistice – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agroturistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică.

Activități/servicii de agrement – ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de către unitățile de cazare sau unitățile specializate, capabile să ofere turiștilor o stare de bună dispoziție, de plăcere sau relaxare (ca de exemplu: bird-watching, echitație, schi, yachting, etc).

Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Camping – structură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate.

Căsuță tip camping este un spațiu de cazare de dimensiuni reduse (maximum 4 locuri), realizat din lemn sau alte materiale similare, compusă, de regulă, dintr-o cameră și un mic antreu sau terasă și uneori dotată și cu grup sanitar propriu.

Cerere de finanțare - document depus de către un solicitant în vederea obținerii sprijinului financiar nerambursabil.

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din

valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară fie din credit bancar în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Co-finanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Contract/Decizie de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020.

Data acordării ajutorului de minimis – data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil.

Eligibilitate – suma criteriilor pe care un beneficiar trebuie să le îndeplinească în vederea obținerii finanțării prin Măsurile/Sub-măsurile din FEADR.

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării.

Exploatarea agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii – reprezintă documentul care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiții/servicii, menționează categoriile de beneficiari și tipul și intensitatea sprijinului.

Fonduri nerambursabile – reprezintă fondurile acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de

finanțare a Măsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR.

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Grup de Acțiune Locală (GAL) – parteneriat public-privat alcătuit din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

Industrii creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat.

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa

I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprinderea unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

i. O întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi.

ii. O întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi.

iii. O întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia.

iv. O întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, achiziția de echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

LEADER – Măsură din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”.

Măsură – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale.

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare – reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect nu poate intra în verificarea eligibilității.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării GAL/AFIR este mai mic decât pragul minim stabilit sau proiectele care nu îndeplinesc condițiile de conformitate administrativă;

Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale, desemnat conform actelor constitutive/statutului beneficiarului;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Submăsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Teritoriul GAL Tovishat- totalitatea comunelor la nivel de unitate administrative-teritorială, format din: orașul Cehu Silvaniei și comunele Bocșa, Coșeiu, Crișeni, Dobrin, Hereclean, Sălățiș, Sărmășag și Șamșud din Județul Sălaj respectiv comunele Bogdand, Hodod, Supur din Județul Satu Mare

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

Zi – zi lucrătoare.

1.2 Abrevieri

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

AM PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală

ANCOM – Autoritatea Națională pentru Administrare și reglementare în Comunicații

AP – Acord Parteneriat

CDRJ – Compartiment de Dezvoltare Rurală Județean

CS – Comitet de selecție

DGDR AM PNDR – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală

DI – Domeniu de intervenție

DLINRNDR – Direcția LEADER, Investiții Neagricole și RNDR

FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

GAL - Grup de Acțiune Locală

HCL – Hotărâre a Consiliului Local

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

IDUL – Indicele Dezvoltării Umane Locale

INS – Institutul Național de Statistică

INSCC – Institutul Național de Studii și Cercetări pentru Comunicații

ITI – Investiții Teritoriale Integrate MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării RURALE

MDRAP – Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

PNDR - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

OG – Ordonanța Guvernului

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor RURALE

SLIN – Serviciul LEADER și Investiții Nonagricole

SDL - Strategie de Dezvoltare Locală

UAT – Unitate Administrativ-Teritorială

UB – Unități de Bonusare

2 Capitolul 2. PREVEDERI GENERALE

Abordarea LEADER urmărește aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale UE și ale PNDR și presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora. Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Pentru teritoriul GAL, abordarea LEADER este importantă deoarece creează premisele unei dezvoltări durabile, bazate pe nevoi/ oportunități concrete de la nivel local, cu soluții care să funcționeze în acest context. Din acest motiv, un parteneriat între actorii relevanți de la nivel local, care să prioritizeze în mod pertinent nevoile de dezvoltare, este cea mai bună soluție de dezvoltare, iar LEADER oferă tocmai acest tip de abordare prin planificare și implementare coerentă.

2.1 Contribuția măsurii din SDL la domeniile de intervenție

Submăsura SM 6.4 se încadrează, conform Regulamentului nr.(CE)1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, art.19, în măsura 06 "Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor" și contribuie la domeniul de intervenție 6A – Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: adecvarea capitalului de lucru și a tehnologiilor pentru creșterea competitivității activităților economice, protecția și îmbunătățirea mediului, adecvarea serviciilor educaționale, sociale și medicale, creșterea și diversificarea numărului locurilor de muncă, introducerea inovării, reducerea poluării mediului.

2.2 Obiective generale și specifice ale măsurii

Sprijinul prin măsura 6.4 vizează fermele existente, microîntreprinderile și întreprinderile mici existente care dezvoltă activități non-agricole productive, precum și diverse servicii ce vor contribui la diversificarea activităților în mediul rural și la crearea de locuri de muncă.

Sprijinul are ca scop:

- Stimularea mediului de afaceri din mediul rural;
- Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților neagricole existente;
- Crearea de locuri de muncă;
- Creșterea veniturilor populației rurale;

- Reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban.
- Diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Această măsură vizează următoarele obiective specific pentru teritoriul Tovishat:

- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban

2.3 Contribuția publică totală a măsurii

Contribuția publică totală, pentru masura 6.4 - „ Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole ”, este de **471.126,54 Euro**, din care:

- 85 % contribuție europeană – FEADR și 15% contribuția națională de la bugetul de stat pentru regiunile de dezvoltare ale României, fără regiunea București - Ilfov;

2.4 Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

2.5 Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Cuantumul sprijinului public nerambursabil este de 46.736 euro/proiect sub formă de rambursare a costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

Sprijinul public nerambursabil:

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90% în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară *activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agro-turism*;
- pentru *fermierii* care își diversifică activitatea de baza agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA /

Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precedent depunerii Cererii de finanțare;

b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare, în anul precedent depunerii Cererii de finanțare.

2.6 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii

Legislație europeană:

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul

europen agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare. Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr.566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

2.7 Aria de aplicabilitate a măsurii (teritoriul acoperit de GAL)

Pentru a putea depune proiecte prin intermediul GAL beneficiarul trebuie să efectueze investiția în teritoriul GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Aria de aplicabilitate a măsurii 6.4 este teritoriul acoperit de Asociația Grup De Acțiune Locală Tovishat. Teritoriul se regăsește în spațiul eligibil Leader fiind compus din Orașul Cehu Silvaniei și comunele Bocșa, Coșeu, Crișeni, Dobrin, Hereclean, Sălățig, Sărmășag și Șamșud din Județul Sălaj respectiv comunele Bogdand, Hodod, Supur din Județul Satu Mare.

3 Capitolul 3. DEPUNEREA PROIECTELOR

3.1 Locul unde vor fi depuse proiectele

Dosarele se depun la secretariatul Asociației Grup de Acțiune Locală Tovishat cu sediul în localitatea Panic, nr.1/S, comuna Hereclean, jud.Sălaj sub forma Cererii de finanțare și a documentelor anexă cerute în Ghidul Solicitantului aferent măsurii, de luni până vineri, în intervalul orar 09:00 – 14:00.

Un expert din cadrul GAL înregistrează Cererea de Finanțare în Registrul de Intrări/Ieșiri iar solicitantul primește un număr de înregistrare.

3.2 Perioada de depunere a proiectelor

Perioada de depunere a proiectelor va fi precizată în apelul de selecție.

Apelul de selecție va fi lansat cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor, în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora.

3.3 Alocarea pe sesiune

Suma disponibilă pentru sesiunea de selecție a proiectelor pentru apelul de selecție 3 este de 46.736 euro.

3.4 Punctajul minim

Pentru această măsură pragul minim este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

4 Capitolul 4. CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

Beneficiari eligibili

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această sub-măsură sunt:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul LEADER Gal Tovishat;**
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.**

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea în teritoriul GAL Tovishat (atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL Tovishat). Numai punctele de lucru aferente activităților agricole pot fi amplasate și în mediul urban. Sunt eligibili în cadrul măsurii 6.4, numai solicitanții înscrși la ONRC.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii 6.4, în funcție de forma de organizare sunt:

- Persoană fizică autorizată** -înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- Societate în nume colectiv – SNC** - înființată în baza Legii *societăților* nr. 31/1990, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- Societate în comandită simplă – SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata* cu modificările și completările ulterioare);

- Societate pe acțiuni – SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Societate în comandită pe acțiuni – SCA** înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Societate cu răspundere limitată – SRL¹** înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- Societate agricolă** înființată în baza Legii nr. 36/1991 cu modificările și completările ulterioare;
- Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 *privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată*, respectiv **societăți cooperative meșteșugărești și societăți cooperative de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activități neagricole;
- Cooperativă agricolă** de grad 1² înființată în baza Legii *cooperației agricole* nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cadrul sub-măsurii 6.4, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- Micro-întreprindere – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- Întreprindere mică – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

---

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și micro-întreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("**societate cu răspundere limitată - debutant**" sau "**S.R.L. - D.**"). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru micro-întreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin sM 6.4 pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani consecutivi.

² În categoria SRL-uri este inclusă și micro-întreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("**societate cu răspundere limitată - debutant**" sau "**S.R.L. - D.**"). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru micro-întreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și a *Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

Daca exista neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4¹ din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 43 iar întreprinderile legate la art. 4² din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.³

---

³ A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- să aibă capital 100% privat**
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului

5 Capitolul 5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul sub-măsurii 6.4, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Se va verifica: Fișa măsurii din SDL, Cererea de finanțare, 6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului/6.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole/6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă și 10. Declarația privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevazute prin măsură;

Se va verifica Fișa măsurii din SDL ,Anexa 7 -Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii 6.2 Gal Tovishat, Studiul de Fezabilitate

- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în spațial LEADER Tovishat ;

Se vor verifica în documentele care atestă forma de organizare a solicitantului dacă solicitantul are sediul social și punctul/punctele de lucru în teritoriul Gal Tovishat, dacă activitatea propusă se realizează la nivel de UAT-urilor, respectiv în satele componente din teritoriul GAL Tovishat prin verificarea documentelor pentru terenurile și/sau cladirile aferente realizării investițiilor

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;

Se va verifica existența Declarației pe propria răspundere a solicitantului că în urma primirii *Notificării beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare* va prezenta dovada cofinanțării

- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;

Se va verifica:Studiul de Fezabilitate, Situațiile financiare, Anexele B sau C aferente Studiului de fezabilitate în vederea completării Matricei de verificare a viabilității economico-financiare a proiectului

- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;

Se vor verifica: Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC, Situațiile financiare(bilant-formular 10, cont de profit și pierderi-formular 20 și formularele 30 și 40), Declarația specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația

Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) sau Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului, Declarația pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria firme în dificultate.

Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR.

Se verifică în momentul contractării prin verificarea documentului emis de AJPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

Atenție! Sediul social sau punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiția pentru care se solicită finanțare **trebuie să fie situate în teritoriul GAL Tovishat.**

Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere pe M02** – aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de finanțare și dacă se constată dubla finanțare, cheltuiala respectivă devine neeligibilă.

În cadrul acestei sub-măsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte în cadrul măsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a. solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare.

b. solicitanții care s-au angajat la depunerea Cererii de finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR, pot redepune/depune proiect numai în cadrul sesiunii continue următoare celei în care a fost depus proiectul.

Pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020 și solicitanții care au depus astfel de proiecte în sesiunile anterioare și care nu au prezentat proiectul tehnic la data prevăzută în notificarea AFIR.

6 Capitolul 6. CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

Eligibilitatea cheltuielilor este stabilită pe baza fișei tehnice a măsurii din SDL și a prevederilor din legislația națională și europeană specifice tipurilor de operațiuni finanțate prin măsură. În această secțiune sunt detaliate atât cheltuielile eligibile, cât și cele neeligibile.

Pentru a fi eligibile cheltuielile, acțiunile pentru care se fac cheltuielile trebuie să aibă loc în teritoriul GAL Tovishat.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

6.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, *privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole"*, cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul sub-măsurii 6.4, **Anexa 7 la Ghidul solicitantului** și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Anexa 8 la Ghidul solicitantului conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Tipuri de operațiuni eligibile:

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice,
- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;

Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi:

- Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, realizarea de bijuterii tradiționale, împletituri, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)

Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:

- Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;

- Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- Servicii de formare profesională
- Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- Servicii tehnice, administrative, etc;

Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement;

Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea de surse neconvenționale ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu.

Costuri eligibile specifice (precizate în fișa sub-măsurii 6.4):

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului** cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.**

Atenție! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 2014-2020

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;

b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);

c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;

d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;

- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport sa fie încadrat în categoria N1 sau N24 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea ”echipare specifică intervenției medicină veterinară”
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

- a) barci cu rame, canotci, caiace, canoe, barci cu vele
- b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete)
- c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate tip barca cu motor și barca cu vele și motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piață și/sau punere în funcțiune a ambarcaunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

Tipurile de ambarcatiuni mentionate la punctele a, b,c, vor fi achiziționate doar în scop de agrement!

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement ((ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit submăsurii 6.4, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin SM 6.4 se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe **capacitatea de cazare**

construită/modernizată prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3- 4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, iar pentru bungalowri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere(16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie sa respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

Atenție! In ariile naturale protejate sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

6.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Nu sunt eligibile:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare;

b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern nr.226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 – 2020, cu modificările și completările ulterioare.

7 Capitolul 7. SELECȚIA PROIECTELOR

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR sunt supuse unui sistem de selecție, în baza căruia fiecare proiect este punctat conform principiilor privind stabilirea criteriilor de selecție.

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și parcurge, în mod obligatoriu, toate etapele prevăzute în *Cap. XI al SDL – ”Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL”* aprobată, inclusiv etapa de soluționare a contestațiilor.

Punctajele acordate fiecărui criteriu de selecție, punctajul minim pentru selectarea unui proiect și metodologia de punctare au fost stabilite de către GAL, conform importanței lor, permițând ierarhizarea cererilor de finanțare și derularea corespunzătoare a activității de evaluare/selectare.

7.1 Criterii de selecție

Evaluarea proiectelor se realizează după închiderea apelului de selecție al proiectelor aferent submăsurii 6.4, lansat de GAL Tovishat, pentru proiectele ce au un punctaj estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mare sau egal cu pragul minim menționat în anunțul lansării apelului de proiecte.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta o întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A6 „Date despre tipul de proiect și beneficiar”, precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere a alocării financiare a măsurii/submăsurii/componente (alocare distinctă).

Solicitanții vor detalia în cadrul Cererii de Finanțare secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”, la punctul A6.3.1, fiecare criteriu de selecție care concurează la prescoringul înscris la punctul A6.3.

Proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării GAL sub pragul minim și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsurii/submăsurii/componente (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme și nu vor intra în etapa de selecție.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor principii și criterii de selecție:

Nr.crt	Criteriu de selecție	Punctaj	Modalitate de acordare
1	Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole	10 p	
	1.1 Proiecte care sunt inițiate de un fermier (persoană neautorizată)/ membru al gospodăriei agricole/ întreprindere existentă (cel puțin PFA) care a activat în agricultură minimum 12 luni până la data depunerii cererii de finanțare	10 p	Solicitantul trebuie să facă dovada desfășurării activității agricole pe o perioadă continuă de cel puțin 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare* (fapt verificat în baza de date APIA/ Registrul ANSVSA/ Registrul Agricol/ documente financiar contabile). * în UAT-ul în care va realiza proiectul
2	Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, servicii de formare profesională a adulților, servicii în agroturism, servicii pentru populația din spațiul rural)	10 p	
	2.1 Proiecte ce vizează activități din sectoarele cu potențial de creștere, cu excepția agroturismului	10 p	Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității scorate Pentru punctarea acestui criteriu de selecție, beneficiarul va demonstra că proiectul propune activități de producție sau servicii din sectoarele cu potențial de creștere conform Anexei 7 din prezentul ghid.
	2.2 Proiecte ce vizează activități de agroturism	5 p	Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat. Pentru punctarea acestui criteriu de selecție, beneficiarul va demonstra că proiectul propune activități de

			servicii de agroturism din sectoarele cu potențial de creștere conform Anexei 7 din prezentul ghid.
3	Principiul stimulării tinerilor întreprinzători cu vârsta sub 40 de ani	20 p	<p>Proiecte derulate de tineri cu vârstă până în 40 de ani inclusiv până la data depunerii Cererii de finanțare respectiv, să se încadreze în una din următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului - Întreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al cărei titular are vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului; - Întreprinderea familială (ÎF) înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare, să fie reprezentantul ÎF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra întreprinderii prin deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afectare; - Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, cu vârsta de până la 40 ani

			<p>inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Societate comercială (cu răspundere limitată cu mai mulți asociați cu condiția ca tânărul sub 40 ani, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra întreprinderii prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective.
4	Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice	10 p	
	4.1 Întreprindere activă fără întrerupere cel puțin 3 ani și cu profit operațional în ultimii 2 ani (pentru a se evidenția buna gestionare a activității economice)	10 p	<p>Punctajul aferent criteriului de selecție 4.1 se acordă pe baza verificării tipului de activitate propus prin proiect și, în cazul diversificării activității, ce activitate a desfășurat solicitantul anterior depunerii cererii de finanțare.</p> <p>Se verifică din analiza documentelor financiar contabile dacă solicitantul probează existența experienței de 3 ani și existența profitului din exploatare pe 2 ani.</p> <p>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale care prezintă Declarație specială privind veniturile realizate (formularul 200) se verifică dacă a înregistrat câștig net anual pentru ultimii doi ani.</p>

	4.2 Întreprindere activă fără întrerupere cel puțin 2 ani și cu profit operational în ultimul an (pentru a se evidenția buna gestionare a activității economice)	5 p	<p>Punctajul aferent criteriului de selecție 4.2 se acordă pe baza verificării tipului de activitate propus prin proiect și, în cazul diversificării activității, ce activitate a desfășurat solicitantul anterior depunerii cererii de finanțare.</p> <p>Se verifică din analiza documentelor financiar contabile dacă solicitantul probează existența experienței de 2 ani și existența profitului din exploatare pe 1 an.</p> <p>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale care prezintă Declarație specială privind veniturile realizate (formularul 200) se verifică dacă a înregistrat câștig net anual pentru ultimul an.</p>
5	Principiul prioritizării proiectelor care includ ca investiție secundară producerea de energie din surse neconvenționale destinată consumului propriu	10 p	
	5.1 Proiecte care prevăd achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile și care vor asigura minim 5% din consumul general	10 p	<p>Se acordă punctaj numai dacă prin proiect se propun investiții în surse de energie regenerabilă.:Proiectele vizează achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile în vederea dotării clădirilor în cadrul cărora se desfășoară/se va desfășura activitatea propusă prin proiect.</p> <p>Energia provenită din surse alternative funcționale va asigura minim 5% din consumul general.</p> <p>Se va verifica în S.F</p>
6	Principiul stimulării numărului de locuri de muncă nou create	40 p	
	6.1 Solicitanți care prevăd angajarea	40 p	Se va acorda punctaj pentru

	<p>cu normă întreagă a cel puțin unei persoane pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului finanțat</p>	<p>solicitantul care prevede angajarea unei persoane cu normă întreagă și păstrarea acesteia până la finalizarea perioadei de monitorizare. Se va verifica existența declarației solicitantului privind crearea de locuri de muncă în cadrul activității finanțate prin proiect. Dovada angajării cel puțin a unei persoane se va depune odată cu cererea de plată 2.</p>
--	---	---

Criteriul de selecție 1.1 se consideră îndeplinit în cazul în care solicitanții întrunesc condiția **la data depunerii Cererii de finanțare.**

Excepție: pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

Nu există obligativitatea menținerii activității agricole pe toată perioada de valabilitate a Contractului de finanțare, sub condiția înlocuirii activității agricole cu o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat. La Principiul de selecție 2 se vor puncta serviciile sau activitățile de producție din sectoarele cu potențial de creștere în conformitate cu Strategia Națională de Competitivitate.

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a beneficiarului.

Pentru acordarea punctajului aferent CS1, fermierul (persoana neautorizată)/membrul unei gospodării agricole/intreprindere existentă (cel puțin PFA), trebuie să fi desfășurat activitate agricolă cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare verificările vizând:

- **Exploatația agricolă trebuie să fie înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare – APIA și /sau în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA** cu minimum 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare;
- Exploatația se găsește în UAT-ul în care va realiza investiția sau în UAT-uri limitrofe acesteia.
- Situații financiare sau Declarație specială 200/ Declarație privind veniturile din activități agricole 221 și Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil din care să reiasă că solicitantul în anul precedent depunerii Cererii de finanțare a obținut

venituri de exploatare, iar veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare ale solicitantului (numai pentru întreprinderi existente).

La criteriul de selecție 2.1, în cazul codurilor CAEN pentru care sunt prioritizate numai meșteșugurile, se primește punctajul aferent numai dacă toate produsele finite sunt obținute ca urmare a unei activități meșteșugărești sau sunt prelucrate prin activități meșteșugărești (ex: mobila pictată manual).

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, în mediul rural.

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente **mai multor coduri CAEN**, unui singur cod CAEN până la maximum 5 (cinci), în situația în care solicitantul propune realizarea de activități aferente mai multor coduri CAEN, acestea trebuie să se **completeze, dezvolte sau să se optimizeze reciproc**.

Precizări cu privire la structurile de primire turistice – de tipul pensiunilor agroturistice.

-Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii cererii de finanțare**. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).

-În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/partiile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de finanțare;

-Exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

-Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească **criteriile minime obligatorii** prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. **Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă;**

-Pensiune agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

-În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune. La cea de-a doua tranșă de plată beneficiarii vor depune obligatoriu **Autorizația sanitar-veterinară.**

-Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică de tipul pensiune agroturistică este considerată **investiție nouă;**

Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă / schimbarea destinației unei clădiri) suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare, în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural;

Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic

Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate.

Precizări cu privire la parcuri pentru rulote, campinguri și tabere

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping
- Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/ sau căsuțe de tip camping și/ sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote
- Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare

- Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini
- În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri).
- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
- **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote
- În situația în care beneficiarul nu prezintă **toate autorizațiile** solicitate înainte de a doua tranșă de plată, **proiectul devine neeligibil.**

Criterii pentru departajarea proiectelor cu punctaj egal:

În cazul în care vor exista mai multe proiecte cu același punctaj, vor fi aplicate următoarele criterii pentru departajare :

- ▶ Numărul de locuri de muncă create- are prioritate la accesarea de fonduri solicitantul care crează mai multe locuri de muncă
- ▶ Solicitantul care obține un punctaj mai mare la criteriul de selecție 2

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii.

În situația în care, la verificarea oricărei cereri de plată, sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate anterior.

7.2 Procedura de evaluare și selecție

7.2.1 Punctajul minim admis la finanțare

Pentru această măsură pragul minim este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim de calitate nu pot fi depuse.

7.2.2 Evaluarea proiectelor depuse, inclusiv termenele stabilite

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare a conformității”. Verificarea conformității administrative este efectuată, **în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la înregistrare**, de către responsabilul verificare, evaluare și selecție proiecte în baza manualului de procedură aprobat prin Adunarea Generală a Asociațiilor.

Daca dosarul cererii de finantare este conform se trece la **verificarea criteriilor de eligibilitate**. Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza formularului „Fișă de evaluare a eligibilității proiectului”, disponibil pe site-ul www.galtovishat.ro

Dacă Cererea de finantare este eligibilă se continuă cu **evaluarea și punctarea criteriilor de selecție**. Verificarea criteriilor de selecție și stabilirea scorului pentru fiecare Cerere de finantare se va face de către aceiași experți GAL care au efectuat evaluarea eligibilității, numai pentru cererile de finanțare declarate eligibile și acceptate pentru verificarea criteriilor de selecție, pe baza Cererii de finanțare depuse de solicitant și după caz, a informațiilor suplimentare solicitate. Verificarea îndeplinirii criteriilor de selecție și acordarea punctajului se realizează pe baza formularului „Fișă de verificare a criteriilor de selecție”.

Toate proiectele depuse într-un apel de selecție se vor evalua în maxim 30 de zile lucrătoare de la încheierea sesiunii de depunere a proiectelor.

7.2.3 Modalitatea de prezentare a rezultatului evaluării

După finalizarea evaluării proiectelor depuse într-o sesiune de depunere a proiectelor, Comisia de selecție întocmește Raportul de evaluare al proiectelor care va include: proiectele eligibile, proiectele neeligibile, proiecte care nu au îndeplinit punctajul minim și proiectele retrase, după caz. Pentru fiecare Cerere de Finanțare declarată eligibilă, se va menționa și punctajul aferent proiectului evaluat.

Raportul de evaluare se aprobă și se postează pe site-ul www.galtovishat.ro în ziua următoare aprobării.

În baza Raportului de evaluare publicat, **GAL Tovishat notifică aplicanții cu privire la rezultatul evaluării proiectului, într-un termen de maxim 5 zile lucrătoare.** Notificarea va include informații cu privire la statutul proiectului în urma evaluării și modalitatea de depunere a contestațiilor de către aplicanții nemulțumiți de rezultatul evaluării. În cazul în care un proiect este declarat neeligibil vor fi indicate criteriile de eligibilitate care nu au fost îndeplinite, precum și cauzele care au condus la neeligibilitatea proiectului. În cazul în care proiectul este eligibil și a fost punctat, notificarea va menționa punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție, stabilirea criteriilor de departajare precum și precizări cu privire la reducerea valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul.

7.2.4 Componența și obligațiile comitetului de selecție și a comisiei de soluționare a contestațiilor

Comitetul de selecție este compus din 11 membri astfel: 3 membri reprezentanți ai partenerilor publici(UAT), 5 membri parteneri privați și 3 membri reprezentanți ai societății civile. Fiecare membru component al Comitetului de Selecție are un membru supleant care îl poate înlocui în cazul existenței unui conflict de interese.

Comisia de soluționare a contestațiilor este compusă din 5 membri astfel: 1 membru reprezentant al partenerilor publici, 2 membri parteneri privați și 2 membri reprezentanți ai societății civile. Fiecare membru component al Comisiei de soluționare a contestațiilor are un membru supleant care îl poate înlocui în cazul existenței unui conflict de interese.

Componența nominală a membrilor celor două comisii se regăsește în Strategia de Dezvoltare Locală 2014-2020 capitolul XI- Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.

Președintele, membrii și secretarul au următoarele obligații:

- de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul Regulamentului de Organizare și Funcționare a Asociației GAL Tövishát ;
- de a respecta Manualul de procedură pentru selecția proiectelor depuse în cadrul SDL
- de a respecta confidențialitatea informațiilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor;

Adoptarea deciziilor se face cu majoritate simplă. În minuta reuniunii se consemnează, după caz, motivele abținerii sau opiniei separate.

Secretarul, consemnează în minute și rapoarte, respectiv note justificative, deciziile adoptate în cadrul Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Fiecare persoană implicată în procesul de selecție a proiectelor de la nivelul GAL (membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor) are obligația de a respecta prevederile OG nr. 66/2011 privind evitarea conflictului de interese și prevederile Cap.XII al SDL –”Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale”.

În acest sens, persoanele implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL vor completa declarații pe proprie răspundere privind evitarea conflictului de interese, în care trebuie menționate cel puțin următoarele aspecte:

- Numele și prenumele declarantului;
- Funcția deținută la nivel GAL;
- Rolul în cadrul procesului de evaluare;
- Luarea la cunoștință a prevederilor privind conflictul de interese, așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG nr. 66/2011, Secțiunea II – Reguli în materia conflictului de interes;
- Asumarea faptului că în situația în care se constată că această declarație nu este conformă cu realitatea, persoana semnatară este pasibilă de încălcarea prevederilor legislației penale privind falsul în declarații.

7.2.5 Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor, inclusiv perioada și locația de depunere a contestațiilor, comunicarea rezultatelor

Aplicanții care au depus proiecte în cadrul sesiunii de depunere pentru care a fost întocmit un Raport de evaluare au la dispoziție 10 zile lucrătoare de la primirea notificării privind rezultatul evaluării proiectului și postarea pe site-ul GAL Tövishát a Raportului de evaluare pentru a depune contestații.

Contestațiile se depun la sediul GAL sau se trimit prin curierat cu confirmare de primire. Acestea vor fi reevaluate de către Comitetul de Soluționare a Contestațiilor cu respectarea prevederilor din Regulamentul de organizare și funcționare a GAL Tövishát. În cazul în care nici un solicitant nu a contestat rezultatul evaluării se trece direct la procedura de selecție a proiectelor.

Termenul de soluționare a tuturor contestațiilor este de 10 zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a contestațiilor și poate fi prelungit cu încă maxim 10 zile lucrătoare, dacă numărul de contestații depășește procentul de 25% din totalul proiectelor depuse.

IMPORTANT!

Reevaluarea cererilor de finanțare în urma contestațiilor se realizează în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare. Documentele suplimentare depuse la contestație pot fi luate în considerare numai în situația în care acestea nu fac parte din categoria documentelor care trebuie depuse obligatoriu la Cererea de Finanțare, existau la momentul depunerii Cererii de Finanțare și nu au ca obiect mărirea punctajului.

7.2.6 Modalitatea de desfășurare a procesului de selecție a proiectelor

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și parcurge, în mod obligatoriu, toate etapele prevăzute în *Cap. XI al SDL – ”Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL”* aprobată de către DGDR AM PNDR, inclusiv etapa de soluționare a contestațiilor.

La selecția proiectelor se va aplica regula „dublului cvorum”, adică pentru validarea voturilor este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii CS, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă. Pentru soluționarea contestațiilor se va aplica, de asemenea, regula „dublului cvorum”.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data postării pe site-ul Tövishát a Raportului de contestații, Secretariatului Comitetului de Selecție întocmește proiectul Raportului de Selecție în baza Raportului de evaluare și Raportului de Contestații și îl înaintează Comitetului de Selecție.

Comitetul de Selecție se reunește în termen de 2 zile lucrătoare de la finalizarea Raportului de selecție în vederea verificării și validării lui.

După parcurgerea procedurii de selecție, în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a GAL Tövishát, secretarul Comitetului de Selecție întocmește Raportul de selecție.

Ulterior, proiectele sunt ierarhizate conform procedurii de selecție iar Rapoartele de Selecție sunt înaintate președintelui GAL, spre aprobare. Acesta aprobă raportul în termen de 2 zile lucrătoare de la primire.

Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care participă în calitate de observator la procesul de selecție. Avizarea Raportului de selecție de către reprezentantul CDRJ reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat principiile de selecție din fișa măsuri, precum și condițiile de transparență care trebuiau asigurate de către GAL.

Raportul de selecție va fi postat pe site-ul Tövishát cel târziu în ziua următoare a aprobării acestuia. **În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea Raportului de selecție aprobat, GAL Tövishát va notifica solicitanții privind rezultatele procesului de selecție.**

*În situația în care, în cadrul aceleiași sesiuni, un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL se retrage și rămâne astfel o sumă disponibilă, această sumă poate fi alocată unui alt solicitant declarat eligibil, dar care nu a fost selectat de către GAL. De asemenea, în situația în

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

care un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL este declarat neeligibil de către AFIR și rămâne în acest fel o sumă disponibilă, această sumă poate fi realocată unui alt solicitant declarat eligibil dar neselectat de către GAL, în cadrul aceluiași apel. În acest sens, se va întocmi o listă cu proiectele eligibile neselectate, în ordinea descrescătoare a punctajului și cu respectarea criteriilor de departajare; aceste proiecte vor putea fi finanțate pe baza ierarhizării acestora, în limita fondurilor disponibile.

Aceeași procedură se aplică și atunci când este ultima sesiune sau când pentru sesiunea respectivă a fost alocată întreaga sumă aferentă măsurii respective din planul financiar al GAL.

În ambele situații, GAL va emite un Raport de selecție suplimentar aferent aceleiași sesiuni, în care se va menționa sursa de finanțare (fonduri disponibile/măsură, provenite în urma rezilierii contractelor de finanțare, din economii realizate la finalizarea contractelor de finanțare, sume neangajate ca urmare a neîncheierii contractelor, sume rezultate prin declararea ca neeligibile la nivelul AFIR a unor proiecte declarate eligibile și selectate de către GAL) și se vor evidenția proiectele selectate ulterior. Emiterea Raportului de Selecție suplimentar se realizează cu respectarea condițiilor impuse în cazul Raportului Final de Selecție (avizare și publicitate).

8 Capitolul 8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea eligibilă pentru un proiect pe această măsură este de **47.112,65 €**, indiferent de natura proiectului. Nu se acordă valori intermediare, toți solicitanții primind aceeași sumă pentru cheltuieli eligibile.

Sprijinul public nerambursabil:

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90% în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară *activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare de formare profesională și agro-turism*;
- pentru *fermierii* care își diversifică activitatea de baza agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA /

Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precedent depunerii Cererii de finanțare;

b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare, în anul precedent depunerii Cererii de finanțare.

În cazul sprijinului pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant al sprijinului prin submăsura 6.4 poate depune în același timp **proiecte pentru alte sub-măsuri din cadrul PNDR 2014-2020** pentru a fi co-finanțate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;

b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

c) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site www.galtovishat.info) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR și GAL Tovishat va verifica cheltuielile în extrasul de cont deus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

Sprijinul public va reprezenta 90% sau 70% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile (corespunzătoare procentului de 90% sau 70%) va fi de maxim **200.000 euro, cu respectarea condițiilor ajutorului de minimis**.

Sprijinul public nerambursabil va respecta următoarele prevederi:

- se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;
- se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;

Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015 cu modificările și completările ulterioare, data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

- nu va depăși **200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive**, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care **sprrijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive**.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de finanțare deusă pe submăsura 6.4, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică)/3 ani fiscali consecutivi), **proiectul va fi declarat neeligibil**.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, „**nu sunt eligibili solicitanții/ beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020**”. **Atenție!** În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

9 Capitolul 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentate în cadrul secțiunii 9.4 *Documentele necesare întocmirii cererii de finanțare* din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic pe site-ul www.galtovishat.ro

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard de pe site-ul GAL Tovishat. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

9.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului pus la dispoziție de GAL Tovishat. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Apelul de selecție și Ghidul solicitantului, care stă la baza completării Cererii de finanțare este disponibil în mod gratuit la secretariatul Asociației GAL Tovishat, respectiv pe site-ul asociației www.galtovishat.ro.

Solicitantul completează formularul de cerere de finanțare indicat de GAL (conform ultimei variante în vigoare la momentul lansării cererii de proiecte) și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular. Odată finalizată, cererea de finanțare împreună cu documentele atașate, se constituie în „dosarul cererii de finanțare”.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână.

Dosarul cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un **Opis**, cu următoarele precizări:

Nr.crt.	Titlul documentului	Nr. pagini (de la .... până la ....)
---------	---------------------	--------------------------------------

Dosarul Cererii de Finanțare va fi legat, sigilat și numerotat manual de la „1” la „n” în partea dreaptă sus, a fiecărui document, unde „n” este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu se permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. Solicitantul va semna și va face mențiunea la sfârșitul dosarului: „Acest dosar conține ..... pagini, numerotate de la 1 la .....”.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală Tovishat.

Atenție ! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două anexe la Cererea de Finanțare este obligatorie.

9.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Solicitantul trebuie să depună, în condițiile și la termenele specificate în apelul de selecție, Cererea de Finanțare cu toate anexele completate, în 2 exemplare (1 original și 1 copie), împreună cu formatul electronic (CD -2 exemplare care va cuprinde dosarul Cererii de Finanțare scanat și Cererea de Finanțare în format editabil) și documentele originale (pentru care a atasat copii în dosarul original) la sediul Gal Tovishat din loc.Panic, nr.1/S, comuna Hereclean, jud.Sălaj.

Exemplarele vor fi marcate clar, pe coperta, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE ”

ATENȚIE! Format electronic (prin scanare) a cererii de finanțare și a documentelor atașate cererii de finanțare se face prin salvarea ca fișiere distincte cu denumirea conform listei documentelor. Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea „copie conform cu originalul” etc.), înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

Denumirile fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere.

Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului cererii de finanțare în afara celor 2 exemplare pe care le depune.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului, (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), copiile din dosarul original trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul” și să fie semnate de către responsabilul legal al solicitantului.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare sau de către un împuternicit, prin procura legalizată (în original) al responsabilului legal.

Compartimentul tehnic al GAL Tovishat asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului.

9.3 Verificarea dosarului Cererii de Finanțare de GAL Tovishat

Verificarea cererilor de finanțare se va face în prima etapă la GAL Tovishat, urmând ca proiectele selectate de GAL Tovishat, în urma unui Raport de Selecție, să fie depuse la AFIR.

Verificarea conformității

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare a conformității”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de Finanțare:

- dacă este corect completată;
- dacă este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verificador descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții vericatori ai GAL Tovishat, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare. Necompletarea unui câmp din Cererea de Finanțare nu este considerată eroare de formă. Expertul va cere solicitantului să efectueze corecturile (erorile de formă) și pe CD/DVD urmând ca CD-ul/DVD-ul să fie retransmis în termen de maxim 2 zile.

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL Tovishat după evaluarea conformității pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau, în caz contrar, i se explică cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității. În cazul în care solicitantul nu dorește să semneze de luare la cunoștință, expertul va consemna acest fapt pe fișa de verificare a conformității prin mențiunea “Solicitantul refuză să semneze”

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune de depunere a proiectelor.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată conformă.
- Cererea de Finanțare este declarată neconformă;

Dacă Cererea de Finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

Dacă Cererea de Finanțare este declarată neconformă dosarul original al Cererii de finanțare va fi restituit solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Cererile de Finanțare declarate neconforme pot fi corectate/completate și redeponate de către solicitanți în cadrul aceluiași Apel de Selecție dacă mai este deschis sau în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL Tovishat pentru aceeași măsură. Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori în cadrul unei sesiuni de primirea a proiectelor.

Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare a Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza formularului „Fișă de evaluare a eligibilității proiectului”, disponibil pe site-ul www.galtovishat.ro

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea Studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

a. în cazul în care documentația conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul ei, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare.

b. în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.

c. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.

Atenție! Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documentele emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii cererii de finanțare.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 9.4 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare a solicitantului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant. Clarificările admise vor face parte integrantă din cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată eligibilă.
- Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă;

Dacă Cererea de Finanțare este declarată eligibilă, se trece la următoarea etapă de verificare.

Dacă Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă dosarul original al Cererii de finanțare va fi restituit solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Cererile de Finanțare declarate neeligibile pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitant în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL Tovishat pentru aceeași măsură.

Al doilea exemplar (copie) al Cererilor de finanțare declarate neeligibile va rămâne la GAL Tovishat, pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Verificarea pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitățile care instrumentează cererea de finanțare, respectiv:

- CRFIR pentru toate cererile de finanțare;
- AFIR nivel central, pentru proiectele incluse în eșantionul de verificare prin sondaj;
- Asociația GAL Tovishat, dacă consideră necesar;

Scopul verificării pe teren este de a controla concordanța datelor și informațiilor cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară criteriile de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate.

Verificarea criteriilor de selecție

Verificarea îndeplinirii criteriilor de selecție și acordarea punctajului se realizează pe baza formularului „Fișă de verificare a criteriilor de selecție” disponibil pe site-ul www.galtovishat.ro. Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor atașate acestuia și a anexelor la prezentul ghid.

În urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul minim de selecție, și care se poate încadra în suma alocată pentru sesiunea respectivă;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul minim de selecție, și care nu se poate încadra în suma alocată pentru sesiunea respectivă;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $<$ pragul minim de selecție;

Verificarea dosarului Cererii de Finanțare de AFIR

Proiectele selectate de GAL Tovishat, în urma unui Raport de Selecție vor fi depuse la OJFIR/CRFIR, pentru verificarea condițiilor generale de conformitate și eligibilitate, în maxim 15 zile calendaristice de la aprobarea Raportului de selecție astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse, AFIR având o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Sub-măsurii 19.2.

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. **Cererea de finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar și în format electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR.**

Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor și **dosarul administrativ.**

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de **dosarul administrativ care conține:**

- Fișa de verificare a conformității, întocmită de Asociația GAL Tovishat (formular propriu);
- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de Asociația GAL Tovishat (formular propriu);

- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de Asociația GAL Tovishat (formular propriu);
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de Asociația GAL Tovishat (formular propriu) – dacă este cazul;
- Raportul de selecție, întocmit de Asociația GAL Tovishat (formular propriu);
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Raportul de contestații, întocmit de Asociația GAL Tovishat – dacă este cazul;

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul Asociației GAL Tovishat și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

9.4 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Lista documentelor anexate proiectelor aferente măsurii 6.4 :

1. a). Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (Anexa 2 din Ghidul solicitantului).

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate.

Important!

În cadrul Studiului de fezabilitate se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- cheltuielile privind consultanța; acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;
- devizul general și devizele pe obiect care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației::
- „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- detalierea capitolului 3 - pct. 3.3 – „Proiectare și inginerie” și pct. 3.5 – „Consultanță” (conform HG 28/2008) sau capitolului 3 - pct. 3.5 – „Proiectare” și pct. 3.7 – „Consultanță” (conform HG 907/ 2016), în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”)
- devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevazute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizari, se va prezenta calculul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate),

2.1 Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația

Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0)

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele doua situații financiare.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din Romania în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de suprafață contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul ‘Alte documente’

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole,

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

6.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulei de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

14. Certificat de urbanism pentru investiția propusă prin proiect/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

15. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

16. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate",(Anexa 6.3 din Ghidul solicitantului) semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii. Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

18. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

19. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

23. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind crearea de locuri de muncă în cadrul activității finanțate prin proiect.(Anexa 9 din Ghidul Solicitantului)

24. Declarație pe proprie răspundere că nici solicitantul și nici un alt membru al gospodăriei nu a mai solicitat în aceeași sesiune/beneficiat de sprijin financiar nerambursabil pe M 6.2.(Anexa 10 din Ghidul Solicitantului)

26. Alte documente (după caz).

ATENȚIE! In categoria "Alte documente" se încadrează și Acordul administratorului /custodelui pentru ariile naturale protejate, in cazul in care activitate apropusă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

10 Capitolul 10. CONTRACTAREA FONDURILOR

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar cu respectarea prevederilor și a termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01).

Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant. Solicitantului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, în conformitate cu prevederile documentelor de accesare aferente sub-măsurii 19.2.

Cererea de Finanțare depusă de solicitant, rezultată în urma verificărilor, modificărilor și completărilor efectuate pe parcursul etapei de evaluare și selecție devine obligatorie pentru solicitant. Solicitantul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze corect angajamentele asumate pe propria răspundere.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

10.1 Semnarea contractelor de finanțare

După aprobarea Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”. (formular E6.8.3L).

O copie a notificării va fi transmisă către GAL Tovishat.

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor în original solicitate la contractare, pe suport de hartie, un proiect selectat poate fi declarat:

selectat pentru finanțare, dacă în urma verificării documentelor sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul în vederea prezentării la CRFIR în maxim 15 zile lucrătoare pentru luare la cunoștință, în vederea semnării Contractului de finanțare.

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de Finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil;

neselectat pentru finanțare, dacă în urma verificării documentelor nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul.

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanțare

Efectuarea conformității se va realiza **înainte de semnarea Contractului de finanțare** și constă în verificarea Cererii de finanțare, respectiv dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă pe format de hârtie.

Atenție! În cazul în care expertul verficator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, proiectul este considerat **neeligibil** și nu se va mai încheia Contractul de finanțare.

IMPORTANT! Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În vederea încheierii Contractului de finanțare, solicitantul se va prezenta la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) cu un exemplar al dosarului Cererii de finanțare și a documentelor anexe pe suport de hârtie, conform documentației depuse, care va rămâne la OJFIR/CRFIR. Pentru confruntarea documentelor copie depuse atât pe suport de hârtie se va prezenta totodată și dosarul cuprinzând documentele în original. Exemplarul original al Cererii de Finanțare și al anexelor va fi pastrat la AFIR pentru întocmirea dosarului administrativ.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Un exemplar original al Cererii de Finanțare și a documentelor anexe pe suport de hârtie, conform documentației depuse. Pentru confruntarea documentelor depuse atât pe suport de hartie, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de Finanțare, cu anexele aferente.

2. Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**,

acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.galtovishat.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementati mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original);

3. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original).

4. Document emis de DSP județeană (dacă este cazul) conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info;

5. Document emis de DSVSA (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info

6. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare AFIR ANPM-GM:

a) Clasarea notificării

sau

b) Decizia etapei de încadrare ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate)

sau

c) Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului

sau

d) Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (daca este cazul)

sau

e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvată.

Termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele a / b este de maximum 4 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de finanțare, iar termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele c/d/e, este de 7 luni de la primirea notificării privind selectarea cererii de finanțare. Documentul solicitat se depune înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

După expirarea termenului, Contractul de Finanțare nu mai poate fi semnat.

7. Cazier judiciar (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

8. Cazier fiscal al solicitantului (în original)

9. Extras de Carte Funciară pentru informare, dacă este cazul.

25. Declarație pe propria răspundere a beneficiarului de raportare către Gal (Anexa 11 din Ghidul Solicitantului)

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de finanțare!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a dovezii co-finanțării, în termenul menționat în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de finanțare, aceștia vor fi restricționați de a beneficia de finanțare FEADR până la sesiunea continuă a anului următor.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Documentele necesare la încheierea contractului de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)

7. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor)

și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare)

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

13. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.**

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

22. Certificat de cazier fiscal al solicitantului

Atenție! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, **documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect**, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel **mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.**

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

10.2 Modificarea Contractului de finanțare

Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.

Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

□ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

□ Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea Autorității Contractante.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/submăsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- **constatarea unei nereguli** cu privire la încheierea ori executarea Contractului,

- **beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,**

- a fost declanșată procedura **/falimentului**,

- Autoritatea Contractantă constată că:

- **cele declarate** pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, **nu corespund realității, documentele / autorizațiile / avizele** depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile **sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realității**

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale,

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

În condițiile legii, Contractul de Finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul Contractului de finanțare, cu notificarea AFIR în condițiile legii și cu respectarea prevederilor Contractului de finanțare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional(formular C 3.3.4L) - aprobat la nivelul CRFIR;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.2L) – încheiată la nivelul OJFIR;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.3L) – elaborată și transmisă de CRFIR.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Atenție! Excepție fac situațiile în care intervin **modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile**, când **Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul** cu privire la aceste modificări, iar **beneficiarul se obligă a le respecta întocmai**.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare.

Astfel în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „**forța majoră**” și „**circumstanțele excepționale**” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- (a) *decesul beneficiarului;*
- (b) *incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;*
- (c) *o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;*
- (d) *distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;*
- (e) *exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii Cererii de finanțare.”*

În situația apariției **forței majore/ circumstanțelor excepționale**, durata de execuție a proiectului aferent Contractului de finanțare se suspendă iar beneficiarul are următoarele obligații:

- de a notifica GAL Tovishat și AFIR în **maximum 5 zile de la producerea** evenimentului;
- de a prezenta AFIR **documente justificative** emise de către autoritățile competente în **maximum 15 zile** de la producerea evenimentului;
- de a notifica GAL Tovishat și AFIR în **maximum 5 zile de la încetarea** producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, **nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și**, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare, **nu se va mai acorda sprijinul aferent tranșei a doua.**

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

Precizăm că, în cazul unei operațiuni constând în investiții în activități de producție, contribuția publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obiectul Contractului de finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

10.3 Incetarea contractului de finanțare

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I – "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți). Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului. Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/ false/ incomplete/ expirate/ inexacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

11 Capitolul 11. AVANSURILE

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Quantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depuna la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliță de asigurare care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

12 Capitolul 12. ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de execuție lucrari (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanță** puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul scris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membrii ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;

c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);

b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;

c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

d. Nediscriminarea;

e. Tratatamentul egal;

f. Recunoașterea reciprocă;

g. Transparența;

h. Proportionalitatea;

i. Eficiența utilizării fondurilor;

j. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

13 Capitolul 13. TERMENELE LIMITĂ ȘI CONDIȚIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ

Tranșe de plată –prevederi generale

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la Afir după încheierea contractului de finanțare, respective înainte de depunerea primei tranșe de plată(în original).

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei cereri de plată. Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebanară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prezăcut în contractual de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Beneficiarul va depune la GAL și OJFIR/ CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eșalonare în termenul prevazut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Rectificarea Declarației de eșalonare se poate realiza de către beneficiar de maxim două ori în perioada de execuție a contractului de finanțare. În situația în care se aprobă prelungirea duratei de execuție peste termenul de 24/36 de luni, beneficiarului i se va mai permite o nouă rectificare în conformitate cu noua perioadă de execuție aprobată.

Dosarul Cererii de Plată se depune inițial la GAL , un exemplar original, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie-1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar. În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă“ de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi

experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dupa verificarea de către GAL , beneficiarul depune documentatia insotita de Fisa de verificare a conformitatii DCP emisa de GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect). Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.madr.ro .

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la GAL, OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL Tovishat cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/și să modifice investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la data semnării Contractului de finanțare.

14 Capitolul 14. MONITORIZAREA PROIECTULUI

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuate de Autoritatea Contractantă.

În perioada monitorizării proiectului de 5 ani de la data celei de-a doua (și ultima) tranșă de plată efectuată de AFIR), **beneficiarul se obligă:**

- să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție în baza cărora a fost selectat;
- să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de finanțare,
- să nu înstrăineze investiția;
- să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanțat.

Nerespectarea prevederii va conduce la rezilierea contractului de finanțare și la restituirea integrală a fondurilor accesate prin măsură.

Prin contractul de finanțare semnat cu AFIR privind Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală Tovishat GAL Tovishat și-a asumat monitorizarea proiectelor finanțate prin SDL, cu scopul de a asigura continuitatea menținerii criteriilor de eligibilitate și selecție și îndeplinirea indicatorilor asumați de beneficiar prin cererea de finanțare. Astfel, pe parcursul perioadei de monitorizare, beneficiarul se obligă să pună la dispoziția GAL Tovishat, în termenul comunicat, toate documentele considerate relevante pentru monitorizarea proiectului. În această perioadă, GAL Tovishat își rezervă dreptul de a efectua vizite în teren, la locul investiției, și de a solicita fotografiile ale investițiilor/activităților prevăzute prin proiect, cu scopul includerii acestora în rapoartele de activitate și materialele de informare/promovare realizate în cadrul SDL.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 3 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Odată cu depunerea cererii de finanțare, se înțelege că solicitantul își dă acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul A.F.I.R. a datelor de contact (denumire, adresă, titlu și valoare proiect).

Pe toată durata de execuție și de monitorizare a contractului beneficiarul asigură accesul la locul de implementare al proiectelor, însoțește echipele de control și pune la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și documentele necesare solicitate, potrivit prevederilor procedurale

specifice de control, corespunzătoare fiecărei instituții responsabile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Rezultatul oricărei evaluări va fi pus la dispoziția părților contractante.

Dacă pe parcursul perioadei de monitorizare a contractului se constată următoarele situații:

- obiectivele finanțate nu sunt utilizate conform scopului rezultat din cererea de finanțare sau sunt închiriate (date în folosința unei terțe persoane),
- proiectului i se aduc modificări substanțiale,
- nerespectarea obligațiilor statuate prin acest contract sau a angajamentelor asumate prin Cererea de Finanțare,

Autoritatea Contractantă va soma cu termen beneficiarul să remedieze deficiențele identificate. Beneficiarul are obligația de a realiza, la termenele specificate, remedierea deficiențelor identificate, implementarea recomandărilor rezultate în urma misiunilor de control ale Autorității Contractante și/sau CE.

În cazul în care deficiențele nu sunt remediate în termenul acordat sau beneficiarul nu procedează la demararea operațiunilor de remediere în maximum 30 de zile calendaristice de la somare, Autoritatea Contractantă va proceda la recuperarea integrală a contravalorii ajutorului financiar public nerambursabil plătit.

În cazul în care, pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul înstrăinării sau închirierii), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În cazul în care, pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului, se constată că Beneficiarul nu mai respectă condițiile de implementare sau nu mai sunt îndeplinite obiectivele proiectului, Autoritatea Contractantă va proceda după caz (funcție de gradul de afectare, gravitatea faptelor, etc):

- a) fie la recuperarea integrală a ajutorului financiar nerambursabil plătit cu încetarea contractului de finanțare;
- b) fie la recuperarea parțială, respectiv aferent componentei/componentelor sau acțiunii/acțiunilor afectate de neregulă, care nu mai îndeplinesc condițiile menționate, nefiind influențată integral eligibilitatea generală a proiectului, respectiv utilitatea în considerarea căreia s-a acordat ajutorul financiar nerambursabil.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Beneficiarul are responsabilitatea ca pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului să mențină în funcțiune investiția realizată și să demonstreze utilitatea acesteia conform descrierilor formulate și a angajamentelor asumate prin Cererea de Finanțare.

Srijinul acordat va fi recuperat dacă obiectivele finanțate nu sunt utilizate/folosite conform scopului destinat din obiectivul cererii de finanțare, dacă se modifică substanțial proiectul sau în cazul în care acestea își modifică destinația în perioada de valabilitate a prezentului contract de finanțare.

Dreptul de recuperare a ajutorului financiar public nerambursabil, conform prevederilor legislației în vigoare, se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor datei de închidere a programului, comunicată oficial de către Comisia Europeană prin emiterea declarației finale de închidere, cu excepția cazului în care normele europene prevăd un termen mai mare.

În conformitate cu prevederile art. 45 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, aprobată prin Legea nr. 20/2015, constituie contravenții și se sancționează cu amendă cuprinsă între 5.000 lei și 40.000 lei următoarele fapte ale beneficiarului:

- a) furnizarea de informații și documente incomplete, precum și nefurnizarea informațiilor și documentelor solicitate în termenele stabilite de Consiliul Concurenței sau de furnizori autorități publice;
- b) refuzul nejustificat de a se supune controlului desfășurat conform prevederilor art. 26 alin. (3) și art. 32 din OUG nr. 77/2014;
- c) neîndeplinirea obligației de organizare a evidenței specifice privind ajutoarele de stat primite prevăzute la art. 43 alin (1) din OUG nr. 77/2014.